

Obowiązki producentów drewna w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna

Numer: XLV
19.03.2013

Rozporządzenie nr 995/2010 [[Załącznik 1 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r.](#) [1]], które stosuje się wprost od 3 marca 2013 r. ustanawia obowiązki podmiotów wprowadzających drewno i produkty z drewna po raz pierwszy do obrotu na rynku wewnętrznym, a także obowiązki podmiotów handlowych.

Nielegalne pozyskiwanie drewna jest problemem globalnym, mającym negatywne i poważne skutki o charakterze, środowiskowym, gospodarczym i społecznym. Celem regulacji jest przede wszystkim walka z wycinkami najcenniejszych lasów tropikalnych. Ocenia się, że co najmniej 20 proc. sprzedawanego na unijnym rynku drewna pochodzi z nielegalnych wycinek prowadzonych przede wszystkim w takich krajach jak Brazylia, Chiny, Indonezja, Rosja oraz w państwach Afryki Centralnej. Według szacunków roczny obrót nielegalnym drewnem w UE może sięgać nawet 1,2 mld euro.

Jakie produkty obejmuje rozporządzenie?

Rozporządzenie obejmuje szeroki zakres produktów, w tym wykonane z litego drewna, pokrycia podłogowe, sklejkę, pulpę i papier. Rozporządzenie nie obejmuje produktów z recyklingu, produktów rattanowych i bambusowych ani papieru drukowanego, na przykład książek, czasopism czy gazet. (W razie konieczności zakres produktów może ulec zmianie). Rozporządzenie ma zastosowanie do drewna i produktów z drewna pochodzących z przywozu oraz produkowanych w kraju.

Drewno i produkty z drewna wymienione w Załączniku, do których stosuje się rozporządzenie nr 995/2010, sklasyfikowane wg Nomenklatury scalonej obejmuje wiele wyrobów budowlanych:

- 4403 Drewno surowe, nawet pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione
- 4406 Podkłady kolejowe lub tramwajowe, z drewna
- 4407 Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, nawet strugane, szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm
- 4409 Drewno (włącznie z klepkami i listwami na parkiet, niepołączonymi), kształtowane w sposób ciągły (z wypustem, rowkiem, ze ściętymi krawędziami, zaokrąglone, ze złączami w jaskółczy ogon i podobne) wzdłuż dowolnej krawędzi, końców lub powierzchni, nawet strugane, szlifowane lub łączone stykowo
- 4410 Płyta wiórowa, płyta o wiórach zorientowanych ("oriented strand board" OSB) i podobna płyta (na przykład płyta ze średniodużych wiórów "waferboard") z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych, nawet aglomerowanych żywicami lub innymi organicznymi substancjami wiążącymi
- 4411 Płyta pilśniowa, z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych, nawet związana za pomocą żywicy lub innych substancji organicznych
- 4412 Sklejka, płyty fornirowane i podobne drewno warstwowe
- 441300 Drewno utwardzone w postaci bloków, płyt, desek lub kształtowników profilowanych
- 4418 Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa, z drewna, włącznie z drewnianymi płytami komórkowymi, połączonymi płytami parkietowymi, dachówkami i gontami

- 94060020 Budynki prefabrykowane.

Zgodnie z rozporządzeniem nr 995/2010 podmioty wprowadzające do obrotu drewno lub produkty z drewna muszą stosować zestaw procedur i środków składających się na "system zasad należytej staranności", określony w art. 6. Obejmuje on następujące elementy:

a) środki i procedury zapewniające dostęp do następujących informacji dotyczących dostarczania przez dany podmiot drewna lub produktów z drewna wprowadzanych do obrotu:

- opis, w tym nazwa handlowa i rodzaj produktu, jak również nazwa zwyczajowa gatunków drzew oraz, w stosownych przypadkach, pełna nazwa naukowa,
- kraj pozyskania oraz, w stosownych przypadkach:
 - (i) region pozyskania drewna w danym kraju; i
 - (ii) zezwolenie na pozyskanie,

b) procedury oceny ryzyka umożliwiające analizę i ocenę, czy istnieje ryzyko, że nielegalnie pozyskane drewno lub produkty pochodzące z takiego drewna zostaną wprowadzone do obrotu.

Na czym polega „należyta staranność”?

Zasadniczym elementem „należytej staranności” jest to, że podmioty muszą prowadzić zarządzanie ryzykiem tak, aby minimalizować ryzyko wprowadzania do obrotu w UE nielegalnie pozyskanego drewna lub produktów z nielegalnie pozyskanego drewna.

Trzy główne elementy „systemu zasad należytej staranności” to:

- Informacje – podmiot musi mieć dostęp do informacji opisujących drewno i produkty z drewna, kraj pozyskania, ilość, dane dotyczące dostawcy oraz informacje potwierdzające zgodność z ustawodawstwem krajowym.
- Ocena ryzyka – podmiot powinien oceniać ryzyko pojawienia się nielegalnie pozyskanego drewna w swoim łańcuchu dostaw, bazując na wskazanych powyżej informacjach oraz uwzględniając kryteria określone w rozporządzeniu.
- Ograniczanie ryzyka – w przypadku gdy ocena wykaże, że istnieje ryzyko pojawienia się nielegalnie pozyskanego drewna w łańcuchu dostaw, ryzyko to może być ograniczone przez wymaganie od dostawcy dodatkowych informacji i weryfikacji.

Podmioty handlowe muszą być w stanie zidentyfikować następujące elementy w łańcuchu dostaw:

- a) operatorów lub podmioty handlowe, którzy(-e) dostarczyli(-ły) drewno i produkty z drewna; oraz
- b) w stosownych przypadkach – podmioty handlowe, którym dostarczyły drewno i produkty z drewna.

Podmioty handlowe przechowują te informacje przez co najmniej pięć lat i przekazują je właściwym organom ustanowionym przez państwa członkowskie celem monitorowania i kontroli realizacji postanowień rozporządzenia.

Wdrażanie rozporządzenia

Rozporządzenie nr 995/2010 zobowiązuje państwa członkowskie UE do wyznaczenia właściwych organów odpowiedzialnych za implementację i wykonanie przepisów rozporządzenia na poziomie krajowym. Polska zgłosiła do Komisji Europejskiej Ministerstwo Środowiska jako organ właściwy. Do kompetencji organu właściwego zgodnie z art. 8 pkt. 4 oraz art. 10 należy kontrola organizacji monitorujących działających na terenie państwa członkowskiego oraz wprowadzających drewno i produkty z drewna do obrotu. Kontrole podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna zgodnie z pkt. 3 art. 10 mogą obejmować analizę systemu zasad należytej staranności, w tym ocenę ryzyka i procedury jego ograniczenia. Analiza odbywa się na podstawie dokumentów i zapisów oraz kontroli wyrywkowych, w tym kontroli w terenie. W związku z tym, że rozporządzenie nie zawiera zapisu, w którym wyszczególnia się organy właściwe zgłoszone przez państwa członkowskie, to takie przypisanie powinno znaleźć się w prawie krajowym, mając na uwadze wykonywanie przez Ministerstwo Środowiska obowiązków wynikających z rozporządzenia. Obecnie projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw jest w fazie uzgodnień resortowych. <http://legislacja.rcl.gov.pl/lista/1/projekt/74277/katalog/74286>
[2]

Sankcje

Zgodnie z art. 19 rozporządzenia państwa członkowskie zostały zobowiązane do określenia sankcji w przypadku nieprzestrzegania lub naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia. Dobór sankcji pozostawiony jest państwu członkowskiemu, z tym że powinny być skuteczne i w miarę odstraszające i obejmować mogą między innymi kary finansowe, których wysokość ma być uzależniona od skali szkód wyrządzonych środowisku, wartości drewna oraz strat gospodarczych wynikających z naruszenia, konfiskatę nielegalnego drewna i produktów z drewna, a nawet natychmiastowe zawieszenie zezwolenia na prowadzenie działalności handlowej.

Polska podobnie jak inne państwa członkowskie jest w trakcie opracowywania rozwiązań prawnych dotyczących wdrożenia do prawa krajowego systemu sankcji za naruszenie przepisów dotyczących nielegalnego obrotu drewnem.

Wprowadzone w rozporządzeniu rozwiązania stanowią przełom na skalę międzynarodową, dotyczą bowiem całego łańcucha dostaw: począwszy od nielegalnie wycinanych lasów na całym świecie, a skończywszy na sprzedaży drewna i wyrobów z drewna na unijnym rynku. Zgodnie z nowymi przepisami wprowadzona będzie obowiązkowa certyfikacja drewna importowanego do UE. Eksporterzy i importerzy będą mieli obowiązek dostarczać informacje dotyczące kraju pochodzenia drewna, miejsca prowadzenia wyřębu i pośredników. Każda z firm będzie musiała zapewnić, że cały proces pozyskania drewna odbył się zgodnie z prawem. Podobne gwarancje będą musieli dawać również importerzy produktów z drewna takich jak np. sklejkę, płyty wiórowe, meble czy papier.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/environment/forests/illegal_logging.html [3]

inż. Małgorzata Głowacz
m.glowacz[at]itb.pl
Instytut Techniki Budowlanej

Adres URL źródła: <http://www.zb.itb.pl/informator/obowiazki-producentow-drewna-w-zwiazku-z-wejsciem-w-zycie-rozporzadzenia-parlamentu>

Odnośniki:

[1] http://zb.itb.pl/files/zb/zalacznik_rozporzadzenie_995_2010.pdf

[2] <http://legislacja.rcl.gov.pl/lista/1/projekt/74277/katalog/74286>

[3] http://ec.europa.eu/environment/forests/illegal_logging.html